

Dobiega końca nasza przygoda z geografią w tym roku.

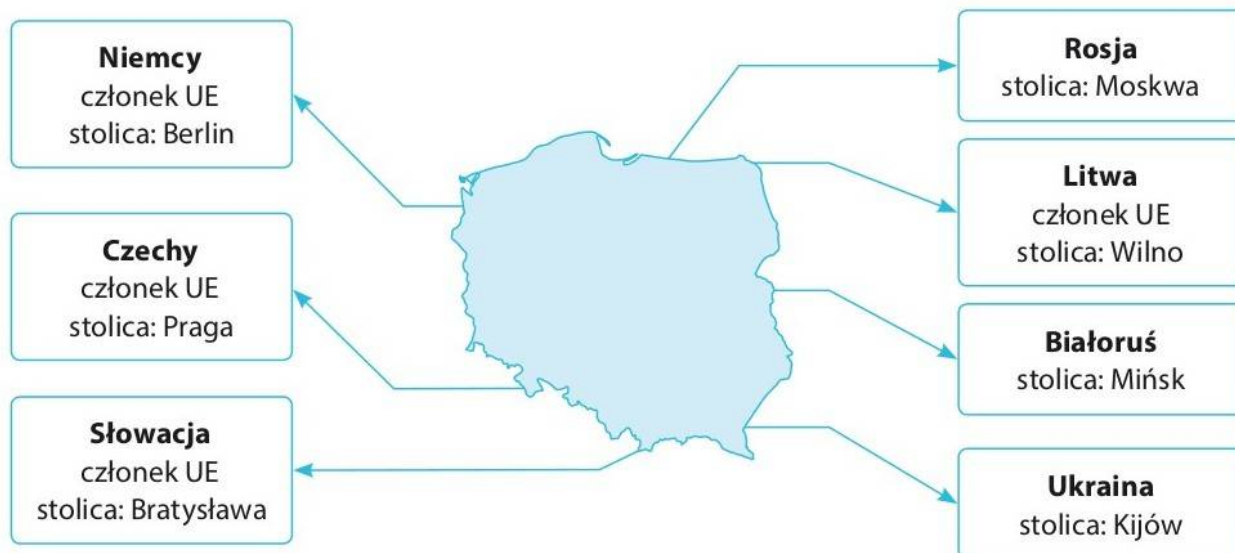
Mam nadzieję, że czujesz się dobrze i że cała Twoja rodzina tryska zdrowiem.

Czas na podsumowanie naszego ostatniego działu: *Sąsiedzi Polski*.

Wykorzystam tradycyjnie podsumowanie przygotowane w Twoim podręczniku.

Podsumowanie

- 1 Polska graniczy z siedmioma państwami.

- 2 Niegdyś gospodarka Niemiec opierała się na wydobyciu i przetwarzaniu surowców mineralnych. Obecnie najważniejszą rolę odgrywa w niej **nowoczesne przetwórstwo przemysłowe**.
- 3 Największy obszar koncentracji przemysłu w Niemczech powstał w **Nadrenii Północnej-Westfalii**. Zmiany w przemyśle tego obszaru polegały na:
- zamknięciu kopalń i hut,
  - rekultywacji terenów przemysłowych, w tym także przekształceniu starych zakładów przemysłowych w muzea,
  - rozwoju nowoczesnego przetwórstwa przemysłowego.
- 4 Na **Słowacji** rozwija się głównie **turystyka aktywna**, obejmująca między innymi wędrowki po górach i sporty zimowe. Znajdują się tam liczne **parki wodne** z wodami termalnymi.
- 5 **Różnorodność obiektów kulturowych** przyciąga co roku do **Czech** miliony zagranicznych turystów. Najwięcej osób przyjeżdża do stolicy kraju – **Pragi**.
- 6 Litwa i Białoruś to kraje nizinne. Litwa leży nad Morzem Bałtyckim, a Białoruś nie ma dostępu do morza.
- 7 Na **Litwie i Białorusi**, dzięki gęstej sieci rzecznej i licznym jeziorom, rozwija się **turystyka aktywna**, szczególnie kajakarstwo.

- 8** Do najcenniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego **na Litwie** zaliczamy wpisane na „Listę UNESCO” **Stare Miasto w Wilnie**, a także **Kowno** oraz **zamek w Trokach**.
- 9** Wpisane na „Listę UNESCO” **zamki w Mirze i Nieświeżu** należą do najcenniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego **na Białorusi**.
- 10** Od 2014 roku na Ukrainie trwają **konflikty**:
- **na Półwyspie Krymskim**, który wbrew woli władz Ukrainy został przyłączony do Rosji,
  - **na wschodzie kraju**, gdzie ogłoszono niepodległość dwóch republik i gdzie cały czas trwają walki.
- 11** **Skutkami konfliktów na Ukrainie** są:
- obniżenie produkcji przemysłowej,
  - zmniejszenie liczby turystów odwiedzających Ukrainę,
  - zubożenie społeczeństwa,
  - emigracja ludności za granicę.
- 12** **Liczba ludności Ukrainy systematycznie się zmniejsza**. Wpływają na to przede wszystkim:
- zbyt mała liczba urodzeń,
  - za duża liczba zgonów,
  - emigracja za granicę.
- 13** Na większości obszaru Rosji występują niziny i panuje **klimat umiarkowany kontynentalny**.
- 14** Ogromne obszary w Rosji są porośnięte przez lasy liściaste i mieszane oraz tajgę.
- 15** **Gospodarka Rosji** opiera się na **wydobyciu i eksporcie bogatych zasobów surowców mineralnych**, w tym największych na świecie złóż węgla kamiennego i gazu ziemnego.
- 16** **Rolnictwo Rosji** jest **słabo rozwinięte**, natomiast **usługi rozwijają się dynamicznie**.
- 17** Mimo trudnych historycznych doświadczeń stosunki Polski z sąsiednimi krajami są dość dobre.
- 18** Szczególnie **ściśła współpraca** istnieje między Polską a jej sąsiadami należącymi do Unii Europejskiej: **Niemcami, Czechami, Słowacją i Litwą**.
- 19** Wzdłuż granic Polski powstało **16 euroregionów**, w których współpracują ze sobą władze obszarów przygranicznych Polski i jej sąsiadów.

To bardzo ważne informacje!
Należy znać swoich sąsiadów i podstawowe informacje dotyczące poszczególnych państw.

Życzę Ci wspaniałych wakacji.
Dziękuję za Twoją systematyczną pracę, za zaangażowanie
i rzetelne wypełnianie kart *Sprawdź się*.

Uważaj na siebie!
Widzimy się we wrześniu 😊

Ewa Szkólnik